

XXVII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js 5:1-7)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Ma tahan laulda oma sõbrast, mu armsama laulu tema viinamäest. Mu armsamal on viinamägi viljakal nõlvakul. Ta kaevas seal maad ja puhastas selle kividest, istutas häid viinapuid ja ehitas torni viinamäe keskele ning raius sinna ka surutõrre. Ta ootas, et viinamägi kasvataks häid kobaraid, kuid hapud olid need kobarad, mida see andis.

Aga nüüd, Jeruusalemma elanikud ja juuda mehed, mõistke ometi kohut minu ja mu viinamäe vahel! Kas oleks pidanud tegema viinamäega veel midagi, mis mul jäi tegemata? Kui ma kord tahtsin, et see kasvataks häid kobaraid, aga see andis hapusid. Ometi tahan ma nüüd teile teada anda, mida ma teen oma viinamäega: ma kisun maha tema piirdeaia ning annan ta metsloomade laastada, ma lammutan müüri tema ümbert ja jätan ta kõikide tallata. Ning ma teen ta kõnnumaaks – teda ei kärbita ega rohita ja ta kasvatab kibuvitsu ja ohakaid, ning ma keelan pilvedel talle vihma andmast.

Issanda viinamägi on Iisraeli sugu ja Juuda mehed tema lemmik-istandus. Tema ootas õiguse võitu, aga vaata, tuli ülekohus. Tema lootis õigluse peale, kuid sai kuulda üksnes hädakisa.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 80:9.12. 13-14. 15-16. 19-20 R: Js 5,7a)

R: Issanda viinamägi on Iisraeli rahvas.

Sina võtsid viinapuu Egiptusemaalt,
kihutasid rahvad tema teelt ja panid ta kasvama.

Tema väädid ulatuvad mereni
ja võrsed Eufрати jõeni.

R:

Miks sa lõhkusid müüri tema ümbert,
miks jätsid sa tema kobarad möödakäijaile kiskuda?

Metssiga tuhnib teda
ja väljaloomad söövad ta paljaks.

R:

Taevavägede Jumal, pööra end jälle meie poole!

Vaata taevast alla ja näe!

Külasta seda viinapuud

ja seda viinamäge, mille sinu parem käsi on istutanud.

R:

Hoia meid elus, ja me hüüame appi sinu nime,

me ei pöördu sinust enam kõrvale.

Jumal, Vägede Issand, pööra meie olukord endiseks,

lase oma pale paista meie üle, siis oleme päästetud.

R:

(Teine lugemine Fi 4:6-9)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Vennad, ärge olge mures, vaid tooge iga oma vajadus tänamise ja anumisega palves Jumala ette. Ja Jumala rahu, mis on ülem kui kogu mõistus, hoiab teie meeli ja mõtteid Kristuses Jeesuses. Lõpuks, vennad, mõelge kõigele sellele, mis on tõsi, auväärne, iganes õige, armastust väärt, puhas ja ülendav. Pidage silmas seda, mis on vooruslik ja kiiduväärt. Kõike, mida te olete minult õppinud, saanud, kuulnud või näinud, selle järgi elage, ja siis on rahu Jumal teiega.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 15:16)

Halleluuja. Mina olen teid ära valinud,

et te läheksite ja kannaksite vilja, mis jääb püsima. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 21:33-43)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus ütles ülempreestritele ja rahvavanemaile: “Kuulake teist tähendamissõna: elas kord isand, kes istutas viinamäe, piiras selle aiaga, tegi kaljusse surutõrre ning ehitas valvetorni. Siis andis ta viinamäe rentnike kätte ja reisis ise võõrale maale. Ning kui saagi koristamise aeg kätte jõudis, saatis ta oma sulased rentnike juurde, oma vilja vastu võtma. Aga rentnikud võtsid tema sulased kinni, mõnda nad peksid, mõne tapsid niisama, mõne viskasid kividega surnuks. Taas saatis viinamäe isand teisi sulaseid, seekord rohkem kui esimesi, kuid nendega tegid rentnikud

nõndasamuti. Lõpuks läkitas ta nende juurde oma poja, sest ta mõtles: “Ei nad julge ometi panna oma kätt minu poja külge!” Aga rentnikud ütlesid poega nähes isekeskis: “Vaata, tema on ju pärija, mingem, tapkem ta ära, siis saame tema päranduse endale!” Ja nad võtsid ta kinni, tõukasid viinamäelt välja ning tapsid ära. Kui nüüd viinamäe isand tuleb, mida teeb ta nende rentnikega?” Aga nemad vastasid talle: “Ta laseb kurjad kurjal kombel hukata ning annab viinamäe teiste rentnike kätte, kes toovad talle tema vilja õigel ajal.” Jeesus ütles neile: “Kas te pole kunagi lugenud pühakirjast: kivi, mille hooneehitajad kõrvale heitsid, on nurgakiviks saanud. Issanda käest on see tulnud ja see on imeasi meie silmade jaoks.” Seepärast ma ütlen teile: Jumala riik võetakse ära teie käest ning antakse sellele rahvale, kes kannab vilja.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, veel Esimeses maailmasõjas peeti kinni vaikivast kokkuleppest, et neid transpordivahendeid, mis viisid haavatuid lahinguväljalt minema, vastaspool ei rünnanud. Vaid paarkümmend aastat hiljem, Teises maailmasõjas, seda reeglit enam ei järgitud, sest punaste ristidega märgistatud tehnikat oli hakatud lahingutegevuses kasutama sõjakavalusena. Samal ajal muutus ka haiglate ründamine vastase demoraliseerimise vahendiks.

Sarnaselt ei täideta ka riikidevahelisi lepinguid, mis keelustavad liiga ohtlikud relvad. Põhjus, miks neid kasutatakse harva, on vaid arvestus, et nad kas ei ole vastaste suhtes piisavalt efektiivsed, on ohtlikud ka omaenda vägedele või rikuvad sõjasaaki. Näiteks keemiarelvade ja tuumarelvade keelustamisest on kinni peetud pigem just neil põhjustel, lisaks veel soovimatus provotseerida vaenlast sama jõuliselt vastama.

Me oleme juba näinud, kuidas vabadust ja demokraatiat viiakse teistele rahvastele relvade toel, ja märkame, et inimõigustena on hakatud käsitlema käitumist, mida inimkond on kogu oma ajaloo vältel pidanud halvaks ja hukatuslikuks. Ilmselt peaks Jumal meilt kõige selle peale nüüd küsima: kas me kiidame need arengud heaks ja arvame, et kõik läheb aina paremaks, või me ei kiida neid arenguid heaks.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, öeldakse et Jumala veskid jahvatavad aeglaselt. Loodame, et need veskid, mis jahvatavad, on ikka Jumala veskid...

Tänane tähendamissõna äratav meile tuntud maailma valgusel vastakaid tundeid. Kui saagi

koristamise aeg kätte jõudis, saatis viinamäe isand oma sulased rentnike juurde, oma vilja vastu võtma. Aga rentnikud võtsid tema sulased kinni, mõnda nad peksid, mõne tapsid niisama, mõne viskasid kividega surnuks... Ei, nad mitte ainult ei keeldunud saaki jagamast, ei pildunud ähvardusi, vaid andsid selge signaali, et nüüdsest kuulub viinamägi neile ja senine omanik pühkigu sellest oma suu puhtaks.

Viinamäe isand aga käitus tõelise inimarmastuse ja mõistvuse vaimus: ta saatis rentnike juurde järgmise diplomaatilise missiooni, veel rohkem oma sulaseid. Ja mida tegid seepeale rentnikud? Muidugi, ka need sulased said peksa, mõned neist tapeti niisama – noh teate, lihtsalt niisama, möödaminnes, justkui vasaku käega – ja vaata aga vaata, mõne puhul võeti vaevaks isegi kividega surnuksviskamine korraldada.

Kui siis isand lõpuks saatis – järjekindla humanitaarsuse vaimus – rentnike juurde omaenda lihase poja, siis võeti ta vastu rõõmuhõisetega: suurepärane, nüüd saame me lõpuks viinamäe kindlasti endale! Ja mida nad selle pojaga siis tegid? No muidugi, ära tapsid...

Jeesus küsib: “Kui nüüd viinamäe isand tuleb, mida teeb ta nende rentnikega?”... Ei, kui isanda senist käitumist silmas pidada, siis tuleks küsida hoopis vastupidi: mida teevad need rentnikud selle isandaga? Rikastel maaomanikel võis olla küll palju sulaseid, aga päris kuningad nad polnud – neil puudus sõjavägi, millega ülekohtutegijaid tõhusalt korrale kutsuda. Pealegi oli too isand suurest osast oma sulastest – ja ka pojast – juba ilma jäänud, ning see ei mõjunud kahtlemata kuigi hästi tema võimalustele oma viinamägi rentnikelt tagasi võtta.

Kuid tähendamissõna juures on üks märkimisväärne seik: nimelt, selle lõpus olevale küsimusele Jeesus ise ei vasta. Variserid, kes antud juhul esindavad talupojamõistust, saavad küll väga hästi aru, et õigluse järgi peaks viinamäe omanik ikka oma õiguse maksma panema. Paraku aga, kui lähtuda võrdpildis toodud käitumismustritest ja resurssidest, oleks reaalses elus selline lõpplahendus pigem vähetõenäoline.

Armsad õed ja vennad, loodame, et ülempreestritel ja rahvavanematel oli sel korral siiski õigus; loodame, et Jumalal ikka jätkub tahtmist oma veskikive veeretada ning eraldada halvad headest ja rumalad tarkadest. Aamen.